

กำหนดการ
งานประกาศผลการตัดสิน ข่าว-สารคดีวิทยุ-โทรทัศน์
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2553
วันพฤหัสบดีที่ 7 เมษายน 2554 เวลา 13.00 – 15.30 น.
ณ ห้องส่ง 1 สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ อสมท

- 13.00 น. ลงทะเบียน
13. 20 น. พิธีกรนำเข้าสู่พิธีมอบรางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี พ.ศ. 2553
- 13.20-13.30 น. นายธนวัฒน์ วันสม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บมจ. อสมท
กล่าวต้อนรับประธานในพิธีและแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน
- 13.35 – 13.45 น. พิธีมอบรางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2553
นายสาธิต ยუნันท์ทการุณ กรรมการมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์
กล่าวรายงานถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของรางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์
- 13.45 - 14.00 น. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดงาน
- 14.00 – 14.10 น. นายสมชาย กรุสวนสมบัติ สීමວລະສານອາວຸໂສ ແລະ ກຣມການມູລນິຕິແສງຈັຍ ສຸນທຣວໄຊນ໌
ปาฐกถา “บทบาทสื่อมวลชนตลอดปี 2553 ถึงปัจจุบันและอนาคต”
- 14.10 – 14.15 น. วิดีทัศน์ ภาพรวมสถานการณ์สื่อมวลชน ประจำปี 2553
- 14.15 – 14.20 น. วิดีทัศน์ความเป็นมาและภาพรวมรางวัลแสงชัยฯ ตลอด 14 ปี
- 14.20 - 15.30 น. พิธีมอบรางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2553
-ข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยม
-ข่าว-สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น
-ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม
-ถ่ายภาพร่วมกัน
15. 40 น. จบงานอย่างเป็นทางการ
-

ความเป็นมาของโล่รางวัลวิทยุและโทรทัศน์

ออกแบบโล่รางวัลโดย คุณชัย ราชวัตร

โล่รางวัลโทรทัศน์

มีที่มาของแนวคิดจากอนุสาวรีย์ทหารผู้สูญเสียชีวิตในสงครามเวียดนาม วอชิงตัน ดีซี รายชื่อผู้กล้าจะจารึกลงบนด้านหน้าหินอ่อนขัดมัน เมื่อมีคนนำดอกไม้มาเคารพชะโงกหน้ามองยังชื่อของผู้สูญเสีย จะเห็นเงาของใบหน้าทาบซ้อนลงบนชื่อดังก่อว่าสะท้อนความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เสมือนยังห่วงหาอาทรซึ่งกันและกันไม่ได้แยกจากกันไปไหน

เช่นเดียวกับรูปทรงโล่รางวัลโทรทัศน์แสงชัย สุนทรวัฒน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแท่งหินอ่อน ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวตั้ง ประดับกระจกเงาด้านหน้าซึ่งจารึกชื่อของคุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ และมีนกพิราบคริสตัล วางอยู่ด้านบนของโล่ คุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ เป็นอดีตผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย(อ.ส.ม.ท) ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็น บริษัท อ.ส.ม.ท จำกัด(มหาชน) จัดว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่พยายามเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ในวงการวิทยุและโทรทัศน์ไทย และต่อสู้กับการทุจริตแต่ต้องมาถูกยิงเสียชีวิตเนื่องจากขัดผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ประกอบการกิจสื่อวิทยุ

โล่รางวัลวิทยุ

ลักษณะเป็นเสาส่งสัญญาณวิทยุ ใส สีขาว และมีนกพิราบ คริสตัลอยู่ด้านบนบนจากแนวคิดของสื่อวิทยุที่ต้องใช้คลื่นความถี่ ส่งสัญญาณในการออกอากาศไปสู่ผู้ฟัง

นกพิราบ

เป็นสัญลักษณ์ของตัวแทนสื่อมวลชนที่เป็นผู้นำสารสังคม และประชาชนได้อย่างอิสระ เสรี

สรุปผลการตัดสินข่าว-สารคดีวิทยุและโทรทัศน์ รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2553

ประเภทวิทยุ

รางวัลสารคดีวิทยุ(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “เยาวชนรักษ์พลังधार” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

จัดทำโดย นิพนธ์ ตั้งแสงประทีป

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท

ประเภทข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น

รางวัลข่าว-สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “ธงชัย สีแห่งสามัคคี” จาก บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิล ทีวี จำกัด (สาขาพิษณุโลก)

จัดทำโดย กชกร ภูจันทร์,กฤษณะ เพชรมั่ง,เสนห์ เรืองจันทร์,วิทยา ปันเจริญ,น้ำอ้อย แจ่มจิตต์

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท

ประเภทข่าวโทรทัศน์

รางวัลข่าวสืบสวนสอบสวน(ยอดเยี่ยม)

ได้แก่เรื่อง “ขบวนการบุกรุกที่ราชพัสดุ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

จัดทำโดย สถาพร พงษ์พิพัฒน์วัฒนา สายชล ศรีนวลจันทร์ วรงค์ แยมอรุณ" ยอดเยี่ยม

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 100,000 บาท

รางวัลข่าวสืบสวนสอบสวน(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “ทุจริตบัตรเลขศูนย์” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

จัดทำโดย สมศักดิ์ ขามกุลา สมคิด ยะมะเลิศ สุทิน หมิ่นหาวงษ์”

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 30,000 บาท

รางวัลสารคดีเชิงข่าว(ยอดเยี่ยม)

ได้แก่เรื่อง “เซน 2010 จากสวนโมกข์สู่หมู่บ้านพลัม” จาก เนชั่นแซนแนล

จัดทำโดย สุทธิชัย หยุ่น, วรรณิต เลิศอุทัย วัฒนารัตน์ เลานาคกุล

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท

รางวัลสารคดีเชิงข่าว(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “กองทุนสุขภาพคนไร้สถานะ (รพ.ชายแดน)” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

จัดทำโดย กลุ่มข่าวนโยบายสาธารณะ

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท

รางวัลข่าวเหตุการณ์(ยอดเยี่ยม)

ได้แก่เรื่อง “ปริศนาชายชุดดำที่แยกคอกวัว” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

จัดทำโดย สมคิด แซ่เฮ็ง

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท

รางวัลข่าวเหตุการณ์(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “ค้ายาบ้ายังตำรวจ 2 ศพ” จาก สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

จัดทำโดย สุนันท์ โอชะขจร สายชล ศรีนวลจันทร์ ปรีชา ศรีนวลจันทร์

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 20,000.00 บาท

รางวัลข่าวเหตุการณ์(ชมเชย)

ได้แก่เรื่อง “ล้อมจับ RKK” จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

จัดทำโดย นิธิกร หอมบุญ สุภาพนีย์ เขียดศรีชัย

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท

มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
การประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม
รางวัล

แสงชัย สุนทรวัฒน์

พ.ศ.2553

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ให้เป็นผู้ดำเนินการจัดประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยมประจำปี 2553 เพื่อประกาศเกียรติคุณและตัดสินมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้ผู้จัดทำข่าวของสถานีโทรทัศน์ทุกประเภท มีการพัฒนาความคิด และเป้าหมายในการทำงาน โดยเน้นการผลิตข่าวที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อการสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงสังคมไทยให้ดีขึ้น

2. สนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ผลิตข่าวโทรทัศน์มีจิตสำนึก รวมทั้งให้ความสำคัญกับเรื่องของจรรยาบรรณของสื่อมวลชนในการผลิตข่าว

3. ส่งเสริมกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานด้านการทำข่าวโทรทัศน์ ซึ่งเป็นวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน

ซึ่งปีนี้ คณะผู้จัดการประกวดเห็นสมควรให้มีการจำกัดจำนวนเรื่องในแต่ละประเภทดังนี้ 1. ประเภทข่าวเชิงสืบสวน ส่งผลงานได้ไม่เกิน 5 เรื่อง / สถานี 2. ประเภทสารคดีเชิงข่าว ส่งผลงานได้ไม่เกิน 5 เรื่อง / สถานี และ 3. ประเภทข่าวเหตุการณ์ ส่งผลงานได้ไม่เกิน 10 เรื่อง / สถานี โดยมีหลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ประจำปี 2553 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง โดยเป็นผู้แทนฝ่ายข่าวจากสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ได้ทำการกลั่นกรองข่าวและส่งให้คณะกรรมการตัดสินได้พิจารณา

คณะกรรมการกลั่นกรอง
ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม" ประจำปี 2553

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม" ประจำปี 2553 ของมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ดังนี้

1. นายคณาทร อัครวิจิรัฐติกรณม์	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าว	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
2. นางสาวสนมพร ฉิมเฉลิม	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าว	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
3. นายบุญเลิศ ศุภประภาวณิชย์	บรรณาธิการข่าวการเมือง	เนชั่นแซนแนล
4. นายเชิดชาย มากบำรุง	ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร	สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ทีวีสาธารณะ
5. นายชัยนันต์ สันติวาสะ	หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ สำนักข่าวไทย อสมท	
6. นางสาววาสนา ปิยะวรรณันท์	บรรณาธิการบริหาร	สถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี
7. นายวิริยา ธรรมเรืองทอง	กรรมการฝ่ายบริหาร	สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย
8. นายโกศล สงเนียม	อุปนายกฝ่ายบริหาร	สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการตัดสิน
ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม" ประจำปี 2553

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสิน ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม" ประจำปี 2553 ของมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ดังนี้

1. นายสมชาย กรุสวนสมบัติ	กรรมการ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์	ประธาน
2. อาจารย์อนุสรณ์ ศรีแก้ว	คณบดี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
3. อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว	คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
4. นายศุทธิชัย บุญนาค	กรรมการผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์	กรรมการ
5. นายเกษม อินทร์แก้ว	นายกสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย	กรรมการ
6. นายจิระ ห่องสำเร็จ	ที่ปรึกษา สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการ
7. นางสาวอมรรัตน์ มหิทธิรุกข์	เลขาธิการสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย	กรรมการ
8. นายธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล	กรรมการผู้จัดการ บริษัทโกลบอลอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	กรรมการ
9. นายธาม เชื้อสถาปนศิริ	ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ มีเดีย มอนิเตอร์	กรรมการ

และเลขานุการ

จากผลงานข่าวโทรทัศน์ ประจำปี 2553 ที่ส่งเข้าประกวด คณะกรรมการพิจารณาผลงานที่เข้ารอบ
สุดท้าย แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน

ข่าวเชิงสืบสวน ได้แก่ข่าวเปิดโปงสิ่งที่ยังไม่เคยถูกเปิดเผยมาก่อน เป็นการกล่าวถึงภาพรวมของ
เรื่องราวมากกว่าการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ใดโดยเฉพาะ ไม่ใช้การเสนอข่าวโดยใช้แหล่งข่าวเพียงแหล่ง

เดียวหรือข่าวจากการแถลงข่าวเท่านั้น อีกทั้งต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า วิจัยในระยะยาวด้วย
ความทุ่มเททั้งเวลาและความพยายาม และเป็นเรื่องราวที่มีคุณค่า เกิดผลกระทบต่อสังคม นอกจากนี้ ยัง
ควรเป็นข่าวที่ทำขึ้นใหม่โดยเพิ่มเติมความรู้ในสิ่งที่ทราบกันอยู่แล้วเช่น อธิบายปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน
 ฯลฯ

ทั้งนี้ ข่าวเชิงสืบสวนจะต้องนำเสนอในรูปแบบของการรายงานข่าวในช่วงเวลาของข่าวทาง
สถานีโทรทัศน์ทุกประเภท ในช่วงเวลาใดก็ได้

มีข่าวส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 26 เรื่อง จาก 9 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจาก
คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 10 เรื่อง คือ

1. เรื่อง “สอดแนมเรือเหาะตรวจการณ์ ปฏิบัติการที่ยังไม่เริ่ม” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
2. เรื่อง “เบื้องหลังเหตุเฮลิคอปเตอร์กระทรวงทรัพย์ฯ ตก และอนาคตของหน่วยบินอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
3. “ทุจริตบัตรเลขศูนย์” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
4. “ขบวนการบุกรุกที่ราชพัสดุ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
5. “บุกรุกป่าเขาคราม จ.กระบี่” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
6. “ส่วยสินค้าหนีภาษี” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
7. “บุกรุกอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
8. “ปมปริศนา...ฉันคือใคร?” จาก สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
9. “ตามหาพ่อแม่ให้ลูกครึ่ง” จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
10. “ตำรวจจับแพะยาบ้า” จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

2. ประเภทสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

สารคดีเชิงข่าว ได้แก่ข่าวที่ถูกนำเสนอในรูปแบบของสารคดีที่มีความหลากหลายทั้งในด้านกระบวนการผลิต เนื้อหา การสอดแทรกข้อมูลที่บอกถึงภูมิหลังที่มาของเรื่อง ทำให้เห็นแง่มุมต่างๆ ของประเด็นข่าว การใช้ภาษาบรรยาย ภาพและเสียงประกอบได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน

สารคดีเชิงข่าวดังกล่าว จะต้องยึดหลักการเบื้องต้นของการนำเสนอข่าว ได้แก่ องค์ประกอบด้านแหล่งข่าวที่ต้องมีความรอบด้าน ทันทต่อเหตุการณ์หรือเป็นเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นในอดีต แต่มีผลกระทบต่อภาวะปัจจุบัน ทั้งนี้ สารคดีเชิงข่าวจะปรากฏในรายการใดก็ได้ แต่สาระในสารคดีเชิงข่าวชิ้นนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริง มิใช่เหตุการณ์สมมติที่มีการสร้างขึ้น

มีข่าวส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 29 เรื่อง จาก 8 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจาก คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 11 เรื่อง คือ

1. เรื่อง “คดีที่ดินคนจน จ.ลำพูน” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
2. เรื่อง “กองทุนสุขภาพคนไร้สถานะ (รพ.ชายแดน)” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
3. เรื่อง “เขตการปกครองพิเศษ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
4. เรื่อง “เด็กเป่าแคนไม่ใช่ขอมาน” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
5. เรื่อง “ขอคืนพื้นที่ความจริงเมษา-พฤษภา 53” จาก สถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี
6. เรื่อง “ใต้ฟ้าเดียวกัน 3” จาก สถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี
7. เรื่อง “อลัน เบท 29,500 กม. ประกาศให้โลกรู้ว่า...“ผมรักในหลวง” จาก บริษัท บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด(มหาชน)
8. เรื่อง “ปริศนา 6 ศพวัดปทุม...ความจริงที่ยังคลุมเครือ” จาก เนชั่นแซนแนล
9. เรื่อง “เซน 2010 จากสวนโมกข์สู่หมู่บ้านพลัม” จาก เนชั่นแซนแนล
10. เรื่อง “เปิดประตูเกาหลีเหนือ” จาก เนชั่นแซนแนล
11. เรื่อง “บทเรียนจากอดีต” จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

3. ประเภทข่าวเหตุการณ์

ข่าวเหตุการณ์ ได้แก่ข่าวที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน โดยผู้สื่อข่าวและช่างภาพ สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ได้โดยทันที พร้อมการรายงานเหตุการณ์ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบข่าวที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และรอบด้านมากที่สุดเท่าที่เวลาในขณะนั้นจะเอื้ออำนวยเพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้โดยปราศจากข้อข้องใจในด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของข่าวนั้น

ข่าวเหตุการณ์จะต้องนำเสนอในรูปแบบของการรายงานข่าวในช่วงเวลาของข่าวทางสถานีโทรทัศน์ทุกประเภท ในช่วงเวลาใดก็ได้

มีข่าวส่งเข้าประกวด 39 เรื่อง จาก 9 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการกลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 11 เรื่อง คือ

1. เรื่อง “เสื้อแดงบุกไทยคม”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
2. เรื่อง “10 เมษา นาที่สลายแดง”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
3. เรื่อง “ปริศนาชายชุดดำที่แยกคอกวัว”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
4. เรื่อง “ยิงเจาะหัวทหารที่ ถ.วิภาวดี”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
5. เรื่อง “สังเวียนฟุตบอลไทย”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
6. เรื่อง “เหตุอัปยศ บอลไทย”	จาก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
7. เรื่อง “ค่ายบบ้างตำรวจ 2 ศพ”	จาก	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
8. เรื่อง “น้ำป่าพัดรถนักข่าว”	จาก	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
9. เรื่อง “น้ำท่วม”	จาก	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
10. เรื่อง “ล้อมจับ RKK”	จาก	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
11. เบื้องหลังสยบแก๊งค์ค่ายบบ้าง	จาก	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

หลักเกณฑ์ในการตัดสินข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม และสารคดีเชิงข่าวยอดเยี่ยม

พิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ของข่าวและสารคดีเชิงข่าวที่ส่งเข้าประกวด ดังต่อไปนี้

1. คุณค่าของข่าว

1.1 ความมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อประเทศชาติและประชาชน

- สร้างสรรค์สังคม โดยส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคมไทย
- ให้แง่คิด เตือนใจ เตือนภัย ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง

1.2 รักษาสิทธิ เสรีภาพ และความเป็นธรรมในสังคมไทย

- ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่เฝ้าคอยระแวดระวังในการรักษา สิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- ปกป้องมิให้เกิดความอยุติธรรมขึ้นในสังคมไทย

1.3 ความมีจริยธรรมในการเสนอข่าว

- มีความรับผิดชอบ
- มีความสุภาพ ซื่อสัตย์
- ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์

2. คุณภาพของข่าว

2.1 ความสมบูรณ์ของข่าว

- เนื้อหาสาระของข่าวมีความสมบูรณ์ และมีความต่อเนื่อง
- การสื่อความหมายด้วยภาพได้ดี
- ความสอดคล้องของสภาวะและภาพข่าว

2.2 ความถูกต้องของข่าว

- ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- ไม่มีการบิดเบือนข่าว

2.3 ความสมดุลและเที่ยงธรรม - ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่ตกเป็นข่าว

2.4 ความทันสมัยของข่าว - มีความฉับไวทันต่อเหตุการณ์

ข้อสังเกตในภาพรวมในปีนี้ (พ.ศ. 2553)

คณะกรรมการก้านกรอง

- ผลงานที่ส่งเข้ามาจำนวนมาก จากหลายสถานีและมีความน่าสนใจ
- บางหน่วยงานที่ส่งผลงานเข้าประกวดยังไม่มีความเข้าใจเรื่องคุณลักษณะของข่าวสืบสวนสอบสวน และสารคดีเชิงข่าว ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการถ่ายทำและการส่งเข้าประกวดที่ยังไม่เข้าลักษณะเกณฑ์ ความเป็นสารคดีข่าวหรือข่าวสืบสวน
- ในปีนี้ ผลงานข่าวเหตุการณ์ส่งเข้าประกวดมีจำนวนมากขึ้น แต่ทางคณะกรรมการก้านกรอง พิจารณาว่า ผู้ส่งผลงาน ควรมีการคัดเลือกภาพก่อนส่งเข้าประกวดเพราะบางภาพข่าวก็ยังไม่ มีลักษณะโดดเด่นชัดเจนควรส่งเข้าประกวด
- คุณภาพการผลิตผลงานสารคดีเชิงข่าวในหลายชิ้นยังอยู่ในระดับที่ขาดความพิถีพิถัน โดยเฉพาะเรื่อง การถ่ายภาพ และรูปแบบการนำเสนอที่ส่วนใหญ่ยังใช้ผู้ดำเนินรายการเปิดหน้ารายการ ซึ่งเป็นรูปแบบเดิมๆ
- สนับสนุนให้มีการทำข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เช่น การบุกรุกที่ดิน เหตุการณ์การชุมนุม เป็นต้น

คณะกรรมการตัดสิน

- พัฒนาการของข่าวดีขึ้น อย่างเห็นได้ชัด
- ผู้ผลิตผลงานใส่ใจในเรื่องของกระบวนการผลิต(Production) มากขึ้น
- มีการใช้ภาพกราฟิกประกอบการผลิต ทำให้การนำเสนอข้อมูลน่าสนใจ และมีความน่าเชื่อถือ อ้างอิง ตรวจสอบได้
- การทำข่าวสืบสวน ควรมีการติดตามทำข่าวต่อให้ถึงกระบวนการสืบสวนของคดีว่าผลออกมาเป็นอย่างไร
- นักข่าวและช่างภาพที่ทำข่าวเหตุการณ์ มีความกล้าหาญในการรายงานข่าวในสถานการณ์ที่มีความ ชัดแย้งรุนแรงและเสี่ยงอันตราย

1. ประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน (รางวัลชมเชย)

เรื่อง “ทุจริตบัตรเลขศูนย์”

จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ผู้ผลิตผลงาน คือ 1. สมศักดิ์ ขามกุลา 2. สมคิด ยะมะเลิศ 3. สุทิน หมิ่นหาวงษ์
ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

การทุจริตบัตรเลขศูนย์หรือบุตรบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ถูกเปิดโปงเมื่อชาวบ้านดงมะตื้นกว่า 200 คน เข้าร้องเรียนที่ศาลากลางจังหวัดเชียงรายเพื่อให้มีการตรวจสอบการทำงานของข้าราชการในอำเภอแม่จัน จากการสอบถามจากชาวบ้านพบว่ามียารชื่อคนต่างถิ่นเข้ามาสวมชื่อในทะเบียนบ้านหลายคน นอกจากนี้ชาวบ้าน ยังต้องจ่ายเงินให้กับผู้ใหญ่บ้านและนายหน้าเพื่อให้ได้ทำบัตรเลขศูนย์ ทั้งที่ชาวบ้านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

จุดเด่น:

คุณค่าข่าว: ประเด็นข่าวมีความน่าสนใจ มีผลกระทบต่อประชาชนที่เป็นชนกลุ่มน้อย หรือบุคคลไร้สัญชาติ มีพลังสูงในการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตีแผ่ให้เห็นกระบวนการทุจริตคอร์รัปชันที่มีนักการเมืองท้องถิ่น พนักงานราชการ และขบวนการฉ้อโกง

มีความสมบูรณ์ของการนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

หลังจากที่นำเสนอข่าวออกไปมีผลกระทบ นำไปสู่กระบวนการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่รัฐ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) และการตั้งคดีให้หน่วยงานกรมสอบสวนคดีพิเศษ และคณะกรรมการสิทธิการของรัฐสภาเข้ามาตรวจสอบ การสั่งย้ายข้าราชการออกจากพื้นที่และถูกสอบวินัยร้ายแรง

กระบวนการทำข่าว ยังมีจริยธรรมในการถ่ายภาพ การเก็บข้อมูลที่ระมัดระวังการกล่าวหาและหมิ่นประมาท

การรายงานข่าวที่รวบรวมข้อมูลจากชาวบ้าน ยังแสดงให้เห็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล กระบวนการขั้นตอนการทุจริตบัตรหมายเลขศูนย์ได้ละเอียด และมีหลักฐานคำพูด/ภาพข่าวที่น่าเชื่อถือ

การรายงานข่าวได้สะท้อนภาพทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่เฝ้าคอยระแวดระวังในการรักษา สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และปกป้องมิให้เกิดความอยุติธรรมขึ้นในสังคมไทย

คุณภาพข่าว: มีความสมดุลของข้อมูลฝ่ายต่างๆ ทั้งจากประชาชนผู้ไร้สัญชาติที่ถูกฉ้อโกง เจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกกล่าวหา และผู้ทำงานในพื้นที่ที่รู้ข้อมูลจริง

การถ่ายภาพมีความหมายและสะท้อนเนื้อหาได้ดี สอดคล้องกับเนื้อหาของสาระของข่าว และให้ความยุติธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

การรายงานข่าวยังสืบค้นไปถึงสภาพปัญหาเชิงโครงสร้างของช่องว่างทางกฎหมายและกระบวนการทำงานของหน่วยงานราชการที่มีความบกพร่อง เป็นกรณีศึกษาแก่พื้นที่อื่นๆได้ดี

กระบวนการทำข่าวสะท้อนให้เห็นการวางแผนการถ่ายทำ การใช้ทีมงานลงไปตรวจสอบข้อมูล และการสรุปแปรข้อมูลที่ตกผลึกแล้ว ก่อนนำมาเสนอเรียบเรียงให้ผู้ชม

ศิลปะการนำเสนอ: การนำเสนอข้อมูลมีการเรียบเรียงได้ดี เข้าใจได้ง่าย กระบวนการรายงานข่าวสืบข่าวแสดงให้เห็นวิธีการที่ดีตามลักษณะของข่าวสืบสวน โดยเฉพาะจากกระบวนการแอบถ่ายภาพ การบันทึกเสียง เป็นหลักฐานพยานได้ชัดเจน

การเขียนบทบรรยายทำได้ดี มีความสั้น กระชับ สามารถทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเรื่องราวกฎหมายที่มีความสลับซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายและชัดเจน และยังใช้ภาพกราฟฟิกตัวหนังสืออธิบายหลักเกณฑ์ทางกฎหมายต่างๆ ให้เข้าใจได้ไม่ยาก

ข้อปรับปรุง:

- เนื้อหามีความยาวเกินไป ในบางช่วงบางประเด็น
- การตั้งชื่อเรื่องสารคดี “ทุจริตบัตรหมายเลขศูนย์” มีความสั้นกระชับ น่าสนใจ แต่ผู้ชมอาจไม่เข้าใจว่าบัตรหมายเลขศูนย์นั้นคืออะไร ควรเลือกใช้คำที่สื่อขยายมากกว่านี้เพื่อให้สื่อความหมายเข้าใจได้ทันที

2. ประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน (รางวัลยอดเยี่ยม)

เรื่อง “ขบวนการบุกคุกที่ราชพัสดุ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี”

จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ผู้ผลิตผลงาน คือ 1.สถาพร พงษ์พิพัฒน์วัฒนา 2.สายชล ศรีนวลจันทร์ 3.วงศ์ แยมอรุณ
ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

เนื้อหา:

สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ลงพื้นที่ตรวจสอบปัญหาการบุกคุกที่ราชพัสดุ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2553 หลังได้หารือกับพล.ต.วีระศักดิ์ วิชาญทรัพย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ กองทัพบก ช่วยราชการกรมการทหารช่าง ที่เข้ายื่นเรื่องขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ช่วยลงพื้นที่ตรวจสอบพื้นที่ที่ถูกบุกคุกหลายส่วน ที่พอจะบ่งชี้ได้ว่าการบุกคุกดำเนินการโดยกลุ่มผู้มีอิทธิพลจากนอกพื้นที่ ร่วมกับกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: ประเด็นข่าวมีความน่าสนใจ มีคุณค่าข่าวสูงในด้านผลกระทบต่อประชาชน สะท้อนให้เห็นประเด็นการทุจริตคอร์รัปชันที่มีหน่วยงานรัฐ/ราชการและเอกชนมีส่วนในผลประโยชน์ และยังสะท้อนปัญหาเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มาจากกรุกที่ดิน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการทำกินของประชาชน และให้แง่คิดเตือนใจเกี่ยวกับความตระหนักในความสำคัญของปัญหาการทุจริต

คุณภาพข่าว: การนำเสนอข่าวมีความครบถ้วน สมดุล มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง ประเด็นข่าวทันต่อสภาพปัญหา นำเสนอจนนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นเป็นรูปธรรม คือมีกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ และกระบวนการตรวจสอบของรัฐในคณะกรรมการกิจการของรัฐสภา

การนำเสนอข้อมูลแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญของทีมงาน เพราะเป็นเรื่องที่กระทบต่อความปลอดภัยของทีมงาน และการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานทหารที่เข้าไปตรวจสอบได้อย่างมีพลังและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังนำเสนอข่าวสารจากปากประชาชน เกษตรกรในสัดส่วนที่สมดุลใกล้เคียงกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมืองที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอข้อเท็จจริงเชิงสถิติยังทำได้ดี และแสดงให้เห็นถึงปริมาณข้อมูลเชิงลึกได้ดี

ศิลปะการนำเสนอ: มีความต่อเนื่อง เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูลอย่างเข้าใจได้ง่าย นำเสนอด้วยภาพถ่ายข้อเท็จจริง ใช้คำบรรยายสภาพข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา มีข้อมูลภาพกราฟิกตัวหนังสือประกอบ เสนอข้อมูลโดยสุจริตและค่านึงถึงจริยธรรม

การนำเสนอมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งรายงานข่าวในรายการข่าวปกติ สกู๊ปข่าว และรายการสารคดีข่าว อีกทั้งยังถูกนำเสนออย่างต่อเนื่องตามเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

การนำเสนอยังมีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้กระบวนการทำข่าวให้แก่สื่อมวลชน จากที่รายงานข่าวส่วนหนึ่งได้ถอดประสบการณ์สัมภาษณ์ของนักข่าวผู้ทำเรื่องราว ซึ่งสะท้อนความเข้าใจใน เรื่องราวได้ดี

ข้อปรับปรุง

- การนำเสนอเรื่องราวหลังจากนี้ ควรติดตามผลกระทบหรือความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องหลังจาก ที่เรื่องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบแล้ว และนำผลที่ได้มารายงานข่าวสู่สาธารณชนต่อไป

3. ประเภทสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ (รางวัลชมเชย)

เรื่อง “กองทุนสุขภาพคนไร้สถานะ (รพ.ชายแดน)”

จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ผู้ผลิตผลงาน คือ กลุ่มข่าวนโยบายสาธารณะ

ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท(สองหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

โรงพยาบาลหลายแห่งตามแนวชายแดนกำลังตกอยู่ในสถานะที่เรียกว่าล้มละลาย เพราะต้องแบกรับภาระหนี้สินแห่งละ 10 ล้านถึง 40 ล้านบาท ขณะที่บางโรงพยาบาลมีเงินหมุนเวียนเหลือเพียงหลักแสนเท่านั้น เนื่องจากโรงพยาบาลต้องให้การรักษากลุ่มคนไร้สถานะจำนวนมาก ที่ยังไม่มีบัตรประชาชน ตามหลักมนุษยธรรม โดยที่ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: ประเด็นข่าวมีความน่าสนใจและสะท้อนปัญหาหลายมิติ ทั้งเรื่องระบบการจัดสรรงบประมาณรายได้ให้แก่โรงพยาบาลตามจังหวัดแนวชายแดน และตั้งใจนำไปสู่การแก้ไขเรื่องงบประมาณหลักประกันสุขภาพ ซึ่งเป็นเรื่องภาระหนี้สินที่โรงพยาบาลต้องแบกรับไว้ นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนของคนไร้สัญชาติ ในการรักษาพยาบาล

เป้าหมายของการนำเสนอสารคดีข่าวมีความชัดเจนว่ามุ่งให้เกิดการแก้ไขเรื่องหลักประกันสุขภาพ ที่ยังไม่มีควมคืบหน้า การนำเสนอแม้ยังไม่นำไปสู่การแก้ไข แต่ถูกนำไปเป็นวาระการทำงานของรัฐมนตรี

ประเด็นข่าวยังมีความหลากหลายเรื่องการศึกษาของเด็กไร้สัญชาติ

คุณภาพของสารคดีเชิงข่าว: นำเสนอได้ถูกต้องตามสภาพข้อเท็จจริง

ศิลปะการนำเสนอ: เด่นมากที่กระบวนการเกาะติด รายงานอย่างต่อเนื่อง (เนื่องจากกำหนดให้เป็นวาระข่าวในช่วง สาระประเทศไทย) และยังแตกประเด็นออกได้หลากหลาย เริ่มตั้งแต่เรื่องหนี้สินโรงพยาบาล นโยบายการประกันสุขภาพ การศึกษา และโรคระบาดจากพื้นที่จากกลุ่มบุคคลไร้สัญชาติ

มีการเล่าเรื่องราวจาก “กรณีตัวอย่าง” จากครอบครัว/เด็กไร้สัญชาติได้ดี

การสื่อความหมายด้วยภาพและบทบรรยายที่สั้น กระชับและเข้าใจได้ง่าย

ข้อปรับปรุง

- การนำเสนอยังมีการตั้งธงไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับประเด็นข่าว จึงอาจมีลักษณะชี้นำ/ตัดสินทางความคิดให้ผู้ชมอยู่บ้าง

4. ประเภทสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ (รางวัลยอดเยี่ยม)

เรื่อง “เซน 2010 จากสวนโมกข์สู่หมู่บ้านพลัม”

จาก เนชั่นแซนแนล

ผู้ผลิตผลงาน คือ 1. สุทธิชัย หยุ่น 2. ครรชิต เลิศอุทัย 3. วิณารัตน์ เลาหมุกกุล

ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท(ห้าหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

เซน 2010 จากสวนโมกข์สู่หมู่บ้านพลัม เป็นสารคดีทางจิตวิญญาณ กับการเดินทางครั้งใหม่ของ คน บ้าข่าว สุทธิชัย หยุ่น เพื่อแสวงหาความจริงของชีวิต จากปราชญ์ทางศาสนาระดับโลก “ท่านพุทธทาส อินทปัญโญ” และ “ท่านติช นัท ฮันห์” พระชาวเวียดนาม เริ่มต้นจากสวนโมกข์ สู่หมู่บ้านพลัม ประเทศฝรั่งเศส กับการเรียนรู้แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ผ่านวิถีคิดและวิถีปฏิบัติที่เรียบง่ายแบบเซน(มหายาน) พร้อมมีพิธีกร รับเชิญพิเศษ เพื่อสะท้อนความคิดคนรุ่นใหม่จากทางโลกและทางธรรมได้แก่ “ปราบดา หยุ่น” นักเขียนรางวัลซีไรท์ และท่าน ว.วชิรเมธี เพื่อเรียนรู้ความเหมือนและความต่าง ระหว่างเถรวาทและมหายาน

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: มีความน่าสนใจและแปลกใหม่ ตั้งต้นมาจากสภาพชีวิตการทำงานของสุทธิชัย ที่เผชิญ กับภาวะข้อมูลข่าวสารมากมายที่ก่อให้เกิดความสับสนและวุ่นวายกับแนวทางการหลุดพ้นและอิสระของจิต ภายใต้การค้นหาค้นหาการบรรลุ รู้แจ้งและเข้าใจแนวคิดเซน จากปรมาจารย์ทางด้านธรรมะ คนสำคัญจากสองยุค อย่างท่านพุทธทาส และท่านติช นัท ฮันห์

ประเด็นสารคดีมีความแปลก ใหม่ และน่าสนใจ สร้างความรู้สึกลอยๆติดตาม

สารคดีชิ้นนี้ยังมีความเด่นในคุณค่า ที่นำเสนอเรื่องราวใกล้ตัวระหว่างความวุ่นวายของข่าวสาร และความสงบของจิตใจ

สารคดียังแฝงเกร็ดความรู้ทางประวัติศาสตร์ ในยุคสงครามแบ่งแยกเวียดนาม และแฝงความคิดเชิง พุทธปรัชญา และเชื่อมโยงกับหลักแก่นพุทธศาสนา และยังเชื่อมโยงมิติเชิงประวัติศาสตร์จากอดีตชีวิตประวัติของ ท่านพุทธทาสที่เชื่อมโยงกับบุคคลสำคัญทางการเมือง สังคมของไทยในอดีต

เนื้อหาของสารคดีมีความสร้างสรรค์จากประเด็นข่าวเชิงบวก สร้างจินตนาการ ตั้งคำถามสำคัญ เกี่ยวกับศาสนิกชนและการวิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนาพุทธกับคริสต์ได้อย่างน่าสนใจ

คุณค่าของสารคดียังให้สาระความรู้ การปฏิบัติตน แสวงหาทางออกที่พึงปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเป็นแก่นแท้ของชาวพุทธ

คุณภาพสารคดีเชิงข่าว: นำเสนอข้อมูลได้อย่างผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์ พูดคุยกับอาจารย์ ติช นัท ฮันห์ และการอ้างอิงไฟล์เสียงบันทึกคำเทศน์ของท่านพุทธทาสมาวางเรียบเรียงได้อย่างเหมาะสมและ

สิ้นไหล และยังมีผู้ร่วมเดินทางค้นคว้าที่เป็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ อย่าง พระ ว. วชิรเมธี และนักเขียนตัวแทนนักคิดคนรุ่นใหม่อย่าง ปราบดา หยุ่น

ศิลปะการนำเสนอ: สารคดีนำเสนอได้อย่างชวนติดตาม มีความงามทั้งทางภาษาพูด และภาษาภาพที่มีความชัดเจนและละเอียด พิถีพิถัน ทั้งเรื่องมุกกล้อ้ง การจัดวางองค์ประกอบของคน – ฉาก สถานที่และบรรยากาศ ทำให้เหมือนผู้ชมกำลังเดินทางร่วมกันกับผู้ดำเนินรายการ

การใช้ดนตรีประกอบ มีความงาม โดดเด่น เหมาะสม

ที่น่าสนใจคือ กระบวนการผลิต ถ่ายทำ สารคดีใช้วิธีการค้นหา สืบค้น เปรียบเทียบ ตั้งคำถาม สนทนาที่สะท้อนวิถีของการเดินทางค้นหาทางจิตวิญญาณ (แนวทางเซ็น) ผ่านการสนทนาที่เรียบง่าย แจ่มผู้ชมได้ให้ขบคิดระหว่างบรรทัดเสมอ

ตัวดำเนินเรื่อง (สุทธิชัย หยุ่น) มีความโดดเด่นในการเล่าเรื่องโดยใช้ลีลาของตนเองในการนำเสนอได้อย่างมีพลังเช่นรายการข่าว จากบทสนทนาและการตั้งคำถามง่ายๆ ขณะที่ผู้ตอบคำถามก็ตอบเปรียบเทียบให้เข้าใจได้ง่าย

5. ประเภทประเภทข่าวเหตุการณ์ (รางวัลชมเชย)

เรื่อง “ล้อมจับ RKK”

จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

ผู้ผลิตผลงาน คือ . 1. นิธิกร หอมบุญ และ 2. สุภานิย์ เอียดศรีชัย

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

ทีมข่าว 3 มิติได้ร่วมออกตรวจ ไปพร้อมกับเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ ในอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา กระทั่งไปพบบ้านต้องสงสัย เมื่อจะเข้าตรวจค้น จึงรู้ว่าในบ้านหลังนี้มีสมาชิก RKK อยู่หลายคน จึงเจรจาให้มอบตัว จนเกิดการปะทะกันที่สุดในที่สุด มี RKK เสียชีวิต 2 คน

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: เป็นภาพข่าวเหตุการณ์สำคัญช่วงหนึ่งของปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แสดงถึงปฏิภาณและไหวพริบของช่างภาพในการเก็บภาพจากเหตุการณ์ แต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องเข้าใจเรื่องราวของเหตุการณ์นี้

คุณภาพของภาพข่าว: เป็นภาพข่าวเหตุการณ์ที่ทันต่อเหตุการณ์และต้องเสียงอันตรายเข้าไปในพื้นที่ในระหว่างที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่

ศิลปะการนำเสนอ: ถ่ายภาพได้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีความพยายามในการรอคอย

6. ประเภทประเภทข่าวเหตุการณ์ (รางวัลชมเชย)

เรื่อง “ค้ายาบ้ายังตำรวจ 2 ศพ”

จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

ผู้ผลิตผลงาน คือ . 1. สุนันท์ โอชะขจร 2. สายชล ศรีนวลจันทร์ 3. ปรีชา ศรีนวลจันทร์
ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

ตำรวจสืบสวนเมืองราชบุรีขยายผลการจับกุมผู้ต้องหาค้ายาบ้าที่ เป็นผู้หญิงและขัดทอคว่าของกลางทั้งหมด เป็นของนายตี๋ไม่ทราบนามสกุล ที่กำลังอยู่ระหว่างการหลบหนี ตำรวจทั้ง 2 นายจึงตามไปค้นบ้านพัก ทำให้ คนร้ายไหวตัวทันขับรถวิ่งสวนออกมาตำรวจจึงขับรถตามไล่ล่าจับกุม คนร้ายพยายามขับรถหนีและติดไฟแดง กลางเมืองราชบุรี ตำรวจเข้าจับกุมแต่ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิต ทั้ง 2 นาย

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: เป็นข่าวที่เจ้าหน้าที่ไปติดตามจับกุมคนร้ายค้ายาเสพติด เป็นปัญหาของสังคมไทย ภาพข่าวนี้ ช่วยให้เห็นสะท้อนสถานการณ์การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ว่าต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น

คุณภาพของภาพข่าว: เป็นภาพข่าวที่มีความสดและทันต่อเหตุการณ์ สามารถเก็บภาพความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุจนได้จังหวะที่ดี แสดงถึงการเตรียมความพร้อมของช่างภาพที่เฝ้าสังเกตเหตุการณ์ อยู่ ทำให้เก็บภาพได้ทันทีที่เกิดเหตุการณ์ และยังสามารถเกาะติดเก็บภาพคนร้ายในรถที่วิ่งหลบหนีไปได้

ศิลปะการนำเสนอ: ได้ภาพที่ถือว่าเป็นช่วงสำคัญของข่าวเหตุการณ์ในครั้งนี้ นำเสนอได้ตรงประเด็นและ ชัดเจน แต่คุณภาพของภาพยังขาดความคมชัด

7. ประเภทประเภทข่าวเหตุการณ์ (รางวัลยอดเยี่ยม)

เรื่อง “ปริศนาชายชุดดำที่แยกคอกวัว”

จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

ผู้ผลิตผลงาน คือ สมคิด แซ่เฮ้ง

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

จุดปะทะที่สี่แยกคอกวัว เป็นจุดที่อันตรายที่สุด เพราะมีการใช้อาวุธสงครามจากกองกำลังไม่ทราบฝ่าย หรือที่เรียกกันภายหลังว่า “ชายชุดดำ” ผู้รายงานข่าวสด นอกสถานที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการรายงานเหตุการณ์ที่ไม่ได้เห็นด้วยตา เช่น การเกิดเสียงดังคล้ายระเบิด หรือมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะค่อนข้างแรง น่าจะเสียชีวิต แต่ขณะที่ช่างภาพสำนักข่าวไทยที่อยู่ใกล้เหตุการณ์กว่า สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ ความรุนแรงได้อย่างชัดเจน

จุดเด่น

คุณค่าข่าว: ภาพข่าวมีคุณค่าในเหตุการณ์ที่มีความสำคัญ มีคุณค่าข่าวด้านผลกระทบ ความมีเงื่อนไขของข้อเท็จจริงเหตุการณ์ สะท้อนมุมมองข่าวของช่างภาพที่สามารถเก็บบันทึกภาพข่าวไว้ได้

ภาพข่าวยังแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญในการบันทึกภาพ ซึ่งเป็นพยานหลักฐานสำคัญของเหตุการณ์ในผลที่ตามมาหลังจากนำเสนอข่าวไปแล้ว

คุณภาพสารคดีเชิงข่าว: ภาพข่าวที่บันทึกได้มีความสด ทันต่อเหตุการณ์ และมุมมองภาพได้มาภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยงต่ออันตราย ภาพข่าวมีความสมบูรณ์เพียงพอแก่การนำเสนอแก่ผู้ชม

ศิลปะการนำเสนอ: ภาพข่าวนำเสนอในช่วงระยะเวลาที่มีความสำคัญของเหตุการณ์

ข้อสังเกตในภาพรวมในปีก่อนหน้า(2552)

คณะกรรมการก้านกรอง

- รูปแบบการนำเสนอ ยังคงรูปแบบเดิมๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก เช่น ภาพผู้สื่อข่าวอยู่ในเหตุการณ์ การเปิดหน้าผู้สื่อข่าว เป็นต้น
- ข่าวสืบสวนสอบสวนให้ความสำคัญกับสิทธิต่างๆ มากขึ้น เช่น การทุจริต สิ่งแวดล้อม คนพิการ
- การใช้กราฟิกประกอบ เช่น การใช้สี ภาพวาด การแต่งหน้าจอ เพิ่มความน่าสนใจให้ผู้ชมมากขึ้น
- กระบวนการผลิต มีการวางแผนการทำงาน เป็นขั้นตอน มีบรรณาธิการคอยกำหนดทิศทาง
- มีการพิสูจน์หลักฐานด้วยตัวของนักข่าวเอง ไม่เชื่อแต่แหล่งข่าว
- ผลงานที่ส่งเข้ามาส่วนใหญ่ ไม่สะท้อนปัญหาเด่นๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา ไม่มีข่าวเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาการทุจริตในโครงการไทยเข้มแข็ง ชุมชนพอเพียง
- ส่วนใหญ่ผลงานที่ส่งเข้ามา มีการทำเป็น Series มากขึ้น ซึ่งมีบางเรื่องมาถึงตอนสุดท้ายแล้วแต่ยังไม่สามารถคลายปมให้ผู้ชมเข้าใจได้

คณะกรรมการตัดสิน

- ผลงานโดยรวม ดีขึ้นมาก โดยเฉพาะประเภทข่าวสืบสวนสอบสวนซึ่งมีรางวัลยอดเยี่ยม หลังจากที่ไม่มีผลงานใดได้รับรางวัลนี้มาหลายปีแล้ว
- จำนวนผลงานส่งเข้าประกวดมีมากขึ้นกว่าปีแล้ว
- ประเภทสารคดีเชิงข่าว ประเด็นเนื้อหาดี
- กระบวนการผลิต(Production) ยังต้องปรับปรุงโดยเฉพาะประเภทสารคดีเชิงข่าว มุมกล้อง แสง ความสวยงาม การตัดต่อและการลำดับภาพ
- การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เช่น การใช้เฮลิคอปเตอร์ทำข่าว ควรรู้ใช้เพื่อความเป็นประโยชน์ต่อเนื้อหาข่าวมากกว่าการแสดงถึงความทันสมัยหรือการตลาด

มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
การประกวดข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น
รางวัล
แสงชัย สุนทรวัฒน์
ประจำปีพ.ศ.2553

ตามที่ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ให้เป็นผู้ดำเนินการจัดประกวดข่าว-สารคดีวิทยุและโทรทัศน์ท้องถิ่น รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2553 เพื่อประกาศเกียรติคุณและตัดสินมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด

**คณะกรรมการตัดสิน
ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น" ประจำปี 2553**

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสิน ประเภทรางวัล "ข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น" ประจำปี 2553 ของมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ดังนี้

1. นายปฏิวัติ วลิกชาติ	สถานีข่าว TNN	ประธาน
2. นางสาวกรรวิ ธัญญะตุลย์	บรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3	กรรมการ
3. นายพิภพ พานิชภักดิ์	ผู้ผลิตรายการอิสระ	กรรมการ
4. นายสุริยนต์ จงลีพันธ์	บริษัท ป่าใหญ่ ครีเอชั่น จำกัด	กรรมการ
5. นายประสาน อิงคนันท์	บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด	กรรมการ
6. นางสาวสังกมา สารวัตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
7. นางสาวธนาอนุช สงวนศักดิ์	อุปนายก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการ

และเลขาธิการ

ข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น ประจำปี 2553 จัดการประกวด 1 ประเภท คือ

ข่าว – สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น

ลักษณะของข่าวและสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น

ข่าวหรือสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น ได้แก่ ข่าวหรือสารคดีเชิงข่าว ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวเหตุการณ์ในท้องถิ่น สะท้อนคุณค่าและส่งเสริมความสำคัญของภูมิปัญญาพื้นบ้าน หรือตีแผ่ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่นั้นๆ จนกระทั่งนำไปสู่การแก้ไขหรือบรรเทาปัญหา โดยมีองค์ประกอบข่าวที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และรอบด้าน

ทั้งนี้ ผลงานข่าวโทรทัศน์ที่จะส่งเข้าประกวด จะต้องเป็นข่าวที่ผลิตโดยผู้สื่อข่าวในท้องถิ่นและนำเสนอโดยการออกอากาศผ่านสถานีโทรทัศน์หรือเคเบิลทีวีในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการรับรองจากสถานีโทรทัศน์ต้นสังกัด หรือสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย

มีข่าวส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 55 เรื่อง จาก 15 หน่วยงาน ผ่านเข้ารอบจำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่อง “บ้านคือวิมานของเรา...หรือ...เจ้าของโครงการ” จาก บริษัท ปรากฏเคเบิลทีวี จำกัด
2. เรื่อง “งานสุจริตใจ ไร้ความยุติธรรม” จาก บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิล ทีวี จำกัด (สาขาพิษณุโลก)
3. เรื่อง “ธงชัย สีแห่งสามัคคี” จาก บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิล ทีวี จำกัด (สาขาพิษณุโลก)
4. เรื่อง “ชัดสีเรื่อ” จาก บริษัท มหาชัย เคเบิลทีวี จำกัด
5. เรื่อง “อันตรายจากน้ำเมือกปลา” จาก บริษัท มหาชัย เคเบิลทีวี จำกัด

หลักเกณฑ์ในการตัดสินข่าว-สารคดีเชิงข่าวท้องถิ่นดีเด่น

พิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ของข่าวและสารคดีเชิงข่าว

ที่ส่งเข้าประกวด ดังต่อไปนี้

1. คุณค่าของข่าว

1.1 ความมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อประเทศชาติและประชาชน

- สร้างสรรค์สังคม โดยส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคมไทย
- ให้แง่คิด เตือนใจ เตือนภัย ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง

1.2 รักษาสิทธิ เสรีภาพ และความเป็นธรรมในสังคมไทย

- ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่เฝ้าคอยระแวดระวังในการรักษา สิทธิและเสรีภาพของประชาชน

- ปกป้องมิให้เกิดความอยุติธรรมขึ้นในสังคมไทย

1.3 ความมีจริยธรรมในการเสนอข่าว

- มีความรับผิดชอบ
- มีความสุภาพ ซื่อสัตย์
- ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์

2. คุณภาพของข่าว

2.1 ความสมบูรณ์ของข่าว

- เนื้อหาสาระของข่าวมีความสมบูรณ์ และมีความต่อเนื่อง
- การสื่อความหมายด้วยภาพได้ดี
- ความสอดคล้องของสาระและภาพข่าว

2.2 ความถูกต้องของข่าว

- ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- ไม่มีการบิดเบือนข่าว

2.3 ความสมดุลและเที่ยงธรรม

- ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่ตกเป็นข่าว

2.4 ความทันสมัยของข่าว

- มีความฉับไวทันต่อเหตุการณ์

ข้อสังเกตในภาพรวมปีนี้(2553)

คุณภาพด้าน ภาพและการผลิต

โดยภาพรวมการนำเสนอข่าวด้านคุณภาพทั้งเนื้อหา คุณภาพของภาพ รูปแบบการนำเสนอข่าวความละเอียด มองประเด็นไม่ไกลเกินตัว การหยิบยกประเด็นมุ่งเน้นการออกอากาศมากกว่าความเป็นข่าวที่ต้องการความรอบด้านมากกว่านี้ โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวเชิงลึกต้องค้นคว้า แสวงหาข้อเท็จจริงมากขึ้น นอกจากนี้ ผลงานบางชิ้นงานยังขาดการนำเสนอที่นำภาพมาเป็นสื่อเล่าเรื่อง เสียงบรรยายที่นำเสนอใจยังมีให้เห็นน้อย ภาพเหตุการณ์บางเรื่องน่าจะนำมาใช้แทนการใช้บทบรรยาย และบางเรื่องยังนำเสนอผู้สื่อข่าวมากกว่าเนื้อหาของข่าว ทำให้ขาดความน่าสนใจ

คุณภาพด้าน ประเด็นการนำเสนอ

เป็นที่น่าเสียดาย ช่วงปี 2553 มีเหตุการณ์สำคัญที่พื้นที่จังหวัดจำนวนมาก เช่นเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ แต่ประเด็นนำเสนออย่างข่าวเชิงลึก หรือ การเกาะติดเหตุการณ์ มีแต่เพียงข่าวตามกระแสเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าบางเรื่องจะพยายามตามประเด็นแต่ก็เพียงฉาบฉวยเท่านั้น หรือ กรณีเกี่ยวกับชีวิต การนำเสนอก็เพียงแต่ผ่านไปเท่านั้น ทั้งที่ประเด็นดี การนำเสนอข่าวในลักษณะชี้้นำทำให้ขาดการนำเสนอรอบด้าน

จริยธรรม – จรรยาบรรณ

ให้ความสำคัญมากขึ้น แต่ยังมีบางเรื่องที่น่าเสียดายภาพในลักษณะของการแอบถ่าย ภาพผู้เสียชีวิต ภาพที่แหล่งข่าวถูกจัดฉากให้ต้องเสี่ยงอันตราย ความเป็นกลางในการนำเสนอ ยังต้องให้ความสำคัญมากกว่านี้ โดยสรุปคือคุณภาพผลงานที่ส่งเข้าประกวด ขาดความโดดเด่นและคุณภาพของการนำเสนอข่าว/สารคดี ลักษณะเชิงลึก เท่าที่ควรจะเป็น

ข้อเสนอแนะ

- ข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น ควรเป็นข่าวที่เนื้อหา ประเด็นในท้องถิ่น ผลิตโดยผู้สื่อข่าวในท้องถิ่น และ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์หรือเคเบิลในท้องถิ่น

- ก่อนส่งผลงานเข้าประกวด ผู้ผลิตควรตรวจสอบข้อมูลหรือกระบวนการคัดลอกแผ่นดิสก์ เพราะบางเรื่องมีแต่ภาพไม่มีเสียง บางเรื่องสคริปต์กับเรื่องในแผ่นคนละเรื่องกันและบางเรื่องภาพกับเสียงไม่ซิงค์กัน คณะกรรมการจะพิจารณาผลงานจากข้อมูลที่ผู้ผลิตส่งมาให้ ดังนั้น ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ส่งผลงานที่จะต้องตรวจสอบให้เรียบร้อยก่อนส่ง

ในปีนี้มีไม่มีผลงานใดได้รับ รางวัลดีเด่น มีผลงานได้รับ รางวัลชมเชย 1 เรื่อง คือ

ประเภทข่าว-สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น(รางวัลชมเชย)

เรื่อง “ธงชัย สีแห่งสันติ”

จาก บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิล ทีวี จำกัด (สาขาพิษณุโลก)

ผู้ผลิตผลงาน มีรายชื่อดังนี้ 1.กชกร ภูัจฉรินทร์ 2. กฤษณะ เพชรมั่ง 3. เสน่ห์ เรืองจันทร์ 4.วิทยา บันเจริญ 5. น้ำอ้อย แจ่มจิตต์

ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 10,000 บาท(หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

เนื้อหา:

ภัยพิบัติและความเจ็บป่วยถึงชีวิต เป็นหนึ่งในคำสาปแช่งที่ไม่มีชาวนครไทยคนไหนกล้าก้าวล่วงหรือ ละเลยงานปักธงประจำปี จนกลายเป็นประเพณีในที่เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือนสิบสอง ใช้ชื่อว่าปักธงชัย เพียงแห่ง

เดียวที่คนพื้นที่ต้องขึ้นเขาด้วยระยะทางไกลกว่า 5 กิโลเมตร ไปปักธงบนยอดเขาข้างล่างในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ให้เป็นสัญลักษณ์ถวายแด่พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ กษัตริย์ต้นราชวงศ์พระร่วง ที่พวกเขาเชื่อว่า เคยใช้ผ้าคาดเอวยกขึ้นเป็นปักธงบนยอดเขา เพื่อประกาศชัยชนะต่อข้าศึกบนแผ่นดินนี้ จนเสมือนเป็นธงผืนแรกของชนชาติ จึงเป็นอีกปีที่ธงยาวจากฝ่ายชาวล้านนาเกิดจากความสามัคคีของหมู่บ้านเล็กๆ ที่ขึ้นชื่อว่าคนไทย จนนำไปสู่การสืบค้นข้อมูลของคนพื้นที่และการนำบรรจุเป็นความรู้อันยิ่งยง แม้อย่างไม่มีข้อสรุปแน่ชัดว่าเมืองนครไทยเป็นเมืองเก่าที่อดีตพระมหากษัตริย์พระองค์นี้เคยมาปกครองอยู่จริง หรือธงผืนขาวแทนค่าของธงชาติไทย ผืนแรกได้หรือไม่ แต่คนนครไทยก็ยึดมั่นปฏิบัติเสมอบนความสามัคคีและความศรัทธา ต่อศาสนา พระเจ้าแผ่นดินและชาติไทย

จุดเด่น

- กระบวนการผลิต(Production)ดี
- นำเสนอประเด็นในท้องถิ่นที่อิงกับประวัติศาสตร์และสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน
- เป็นเรื่องที่น่าสนใจต่อเนื่อง มีความพยายามให้ชาวรอบด้าน สัมภาษณ์คนในท้องถิ่นหลายคน เพิ่มคุณค่าความเป็นข่าว

ข้อสังเกต

- เป็นเรื่องที่มีประเด็นน่าสนใจ สะท้อนเรื่องราวของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ แต่การนำเสนอการสัมภาษณ์ เน้นไปทางสนับสนุนเพื่อหาผู้สนับสนุนมารองรับประเด็นปักธงชัยของชาวนครไทยขาดความน่าสนใจประเด็นมุมมองที่ตรงข้าม การเปิดเรื่องมีข้อสังเกตว่า ภาพที่ใช้มาจากไหน และไม่เห็นความจำเป็นต้องเปิดเรื่องด้วยภาพเหล่านี้ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นนำเสนอมากนัก จบปิดเรื่อง ไม่เข้าว่าทำไมต้องไปปิดหน้ามีหมาเป็นแบ็คกราว และขาดความละเอียดถี่ถ้วนทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ

ข้อสังเกตในภาพรวมของปีก่อนหน้า (2552)

- คณะกรรมการตัดสินข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นเห็นว่า ข่าวหรือสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่น ควรเป็นเรื่องในท้องถิ่นที่ส่งเสริมวัฒนธรรมและตอบโจทย์ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ ใช้ภาษาถิ่น มีวิถีคิด ระบบการบริหารจัดการและกระบวนการผลิตผลงานโดยคนท้องถิ่น
- ประเด็นนำเสนอดี สามารถทำให้น่าสนใจและมีความหลากหลายมากขึ้น
- ผลงานที่ส่งเข้ามาส่วนใหญ่ เสียบบรรยายมากเกินไป ไม่ให้ความสำคัญกับเสียงประกอบ เช่น เสียงธรรมชาติ คนตรีท้องถิ่นหรือเสียงสัมภาษณ์ และระบบการบันทึกเสียงยังไม่ชัดเจน
- โดยรวมการรูปแบบการนำเสนอผลงานดีขึ้น เห็นการเป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่คณะกรรมการเห็นว่า ผลงานข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นควรมีความเป็นตัวตนของตนเองจะดีกว่า เนื่องจากเห็นว่าผลงานที่ส่งเข้ามา มีการเลียนแบบการทำงานของส่วนกลางมากขึ้น เช่น การทำลิลา หรือ น้ำเสียง

- ใช้ภาษาที่คมคายขึ้น อักษรชัดเจน เช่น การพูดเปิดบท
- เห็นความพยายามของนักข่าวท้องถิ่น ในการที่จะเข้าไปทำข่าวมากขึ้น มีความกล้าหาญในการเปิดโปงข่าวและการต่อกรกับกลุ่มทุน
- บางเรื่องใช้ภาพทางท้องถิ่นที่สามารถสื่ออารมณ์ได้ดี แต่ตัดภาพเร็วเกินไป และผลงานส่วนใหญ่ยังมีการใช้ภาพที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ภาพที่น่าเสียดายความรุนแรง เช่น กรณีเด็กผู้หญิงถูกข่มขืน
- มีข่าวเชิงลึก เชิงสืบสวนสอบสวนมากขึ้น

มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
การประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยม
รางวัล
แสงชัย สุนทรวัฒน์
ประจำปีพ.ศ.2553

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ จัดประกวดข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุกระจายเสียงยอดเยี่ยมครั้งแรกเมื่อปี 2548 เพื่อประกาศเกียรติคุณและมอบรางวัลแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวด และจัดติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบันเป็นปีที่ 6 โดยมีหลักเกณฑ์การส่งผลงานเข้าประกวด ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีของสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เน้นการผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุที่มีคุณภาพ มีคุณค่าต่อผู้ฟัง และมีศักยภาพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคม
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตรายการข่าวและสารคดีวิทยุมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน
3. เพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ทำงานด้านรายการข่าวและสารคดีวิทยุกระจายเสียง

ประเภทรางวัล

รางวัลข่าวและสารคดีวิทยุมี 2 ประเภท ได้แก่

1. ข่าวประกอบเสียง

- 1.1 ยอดเยี่ยม 1 รางวัล เงิน 30,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 1.2 ชมเชย 1 รางวัล เงิน 10,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

2. สารคดีวิทยุ

- 2.1 ยอดเยี่ยม 1 รางวัล เงิน 30,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ
- 2.2 ชมเชย 1 รางวัล เงิน 10,000 บาท พร้อมโล่เกียรติยศ

เงื่อนไขการประกวด

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. การออกอากาศ ต้องเป็นงานที่ได้เคยออกอากาศจริงในประเทศไทย โดยระบุ สถานี วันเวลาที่ออกอากาศอย่างชัดเจน
2. กระบวนการผลิต ต้องเป็นการผลิตขึ้นเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบหรือทำสำเนาส่วนหนึ่งส่วนใดจากผลงานของผู้อื่น โดยผู้ผลิตและเจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องเป็นคนไทย
3. ระยะเวลาการเผยแพร่ ต้องเป็นงานที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ ระหว่าง 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2554
4. จำนวนผลงานที่ส่งประกวด สถานีสามารถส่งผลงานเข้าประกวดได้โดยไม่จำกัดจำนวน
5. การรับรองการออกอากาศ ผลงานที่ส่งประกวดต้องมีใบรับรองการออกอากาศจากนายสถานีวิทยุที่ได้เผยแพร่งานดังกล่าว

รายละเอียดการส่งผลงานเข้าประกวด

1. ส่งผลงานในนามสถานีเท่านั้น โดยทำจดหมายนำส่งข่าวที่เข้าประกวดว่ามีกี่เรื่องและส่งเข้าประกวดในประเภทใด พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อผู้ประสานงานในการส่งข่าวเข้าประกวด
2. ต้องทำสำเนาเทปผลงานในรูปแบบ CD สกูลไฟล์ MP3 จำนวน 3 ชุดต่อเรื่องต่อแผ่น
3. แนบรายละเอียดของผลงาน จำนวน 8 ชุด ดังนี้
 - 3.1 ชื่อเรื่อง ผู้จัดทำ โทรศัพท์ติดต่อ ชื่อหัวหน้างานผู้รับรอง ระบุ วัน เวลาออกอากาศ
 - 3.2 บทคัดย่อ สรุปเรื่องราว พร้อมเหตุผลประกอบการเสนอผลงานชิ้นนั้น ๆ ความยาวไม่เกิน 2 หน้า โดยอธิบายในประเด็นดังนี้
 - (1) วัตถุประสงค์ในการเสนอผลงาน
 - (2) ความเด่น ลักษณะเฉพาะ หรือความพิเศษของผลงาน
 - (3) คุณค่าของผลงานต่อสังคม
 - 3.3 ความยาวของเรื่องที่น่าเสนอ วัน เวลา และสถานีที่ออกอากาศ
 - 3.4 บทของผลงานดังกล่าว (full script)
 - 3.5 ข้อมูลประกอบอื่น ๆ (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การตัดสิน

1. คุณค่าข่าว/สารคดี เป็นผลงานที่สร้างสรรค์สังคม ก่อให้เกิดสิ่งดี ๆ ขึ้นในสังคมไทย
2. มีการค้นคว้าข้อมูล การเขียน และกระบวนการผลิตทางวิทยุที่ดี
3. ประเด็นมีความลึก ชัดเจน และแหลมคม ทำให้เห็นแง่มุมใหม่ ๆ
4. มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม
5. มีจริยธรรมในการคัดเลือกและนำเสนอผลงาน
6. เป็นต้นฉบับของผู้ส่งเข้าประกวดเอง ไม่ได้ลอกเลียนแบบใครมา

การส่งผลงานเข้าประกวด

ส่งผลงานที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เลขที่ 538/1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ 0-243-8479 โทรศัพท์เคลื่อนที่ 086-5224288 โทรสาร 0-243-8489 ภายใน 31 มกราคม 2554

คณะกรรมการตัดสิน

1. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง	ที่ปรึกษา สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	ประธาน
2. นางสาวโสภิต หวังวิวัฒนา	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะฯ	กรรมการ
3. นางสาวนวลน้อย ธรรมเสถียร	อดีตผู้ดำเนินรายการวิทยุปีพีซี	กรรมการ
4. นายฉัตรชัย เชื้อรามัญ	สำนักข่าวเด็กและเยาวชน	กรรมการ
5. นางสาวอภิรดี พรเลิศ	อุปนายก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย	กรรมการลханุกร

คำนิยาม

ข่าวประกอบเสียง

คือการรายงานข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้เลือกใช้เสียงซึ่งเป็นบรรยากาศในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (sound effect) เสียงประกอบจากแหล่งข่าวหรือแหล่งข้อมูล (vox pop) และเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับข่าว (interviewer) มาประกอบเสียงของผู้สื่อข่าว (reporter) ออกอากาศ เพื่อเสริมให้เนื้อหามีน้ำหนักและความน่าเชื่อถือ รวมทั้งทำให้ข่าวมีสีสันมากขึ้นกว่าการรายงานแต่เสียงของผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียว

ทุกลักษณะของเสียงในข่าวประกอบเสียงล้วนมีความหมายในการสื่อสารทั้งสิ้นว่าต้องการสื่อความหมายอะไรไปยังผู้ฟัง ข่าวประกอบเสียงไม่ใช่สารคดี ดังนั้น ดนตรีประกอบ (คลอเสียงผู้ประกาศ) หากใส่เข้ามาในข่าว ก็จะต้องตอบได้ว่าใส่เข้ามาทำไมและเพื่ออะไร

ปัจจุบันการรายงานข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงส่วนใหญ่ในประเทศไทย มักจะเน้นที่การรายงานของผู้สื่อข่าวเป็นหลัก มีอยู่บ้างที่นำเสนอให้ผู้สัมภาษณ์มาใช้ประกอบข่าว แต่การใช้เสียงดังกล่าว มักกลายเป็นอุปสรรคในการนำเสนอ เช่น บทนำเข้าเสียง (cue) มักจะซ้ำกับเนื้อหาในเสียงสัมภาษณ์ คุณภาพของเสียงต่ำจนยากแก่การสื่อสาร ซึ่งอาจเกิดจากเครื่องมือด้วยคุณภาพหรือขาดความเอาใจใส่ 'ไม่ได้ใช้เสียงสัมภาษณ์เพื่อการสื่อข่าวที่ดีพอ' ทั้งในแง่เทคนิคการนำเสนอและการสื่อข่าว เป็นต้น

ข่าวประกอบเสียงที่ดี สะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุ ดังต่อไปนี้

๑. ทักษะในการจับประเด็นข่าว
๒. ทักษะในการสัมภาษณ์และเลือกใช้เสียงสัมภาษณ์
๓. ทักษะในการเขียน การสร้างความสมดุลของข่าว และการรายงานข่าว
๔. ทักษะในการจัดโครงสร้างข่าว ไม่ใช่ใช้เสียงประกอบโดยขาดหลักการสื่อความหมาย
๕. ทักษะในการใช้เทคนิคการทำข่าววิทยุ

สารคดีวิทยุ

คือการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งทางวิทยุกระจายเสียงโดยใช้ศิลปะและองค์ประกอบทางเสียงต่างๆ อย่างน้อย 2 ประเภท จาก รายงานผู้สื่อข่าว เสียงสัมภาษณ์ เสียงธรรมชาติ เสียงดนตรี เสียงบุคคลหรือเหตุการณ์ในอดีต เป็นต้น โดยนำเสียงแต่ละประเภทมาแทรกเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม สารคดีวิทยุที่ดีจะสามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังมีจินตนาการคล้อยตาม

สารคดีวิทยุไม่ควรจะสั้นจนเกินไป เนื่องจากอาจได้ใจความไม่ครบถ้วน ความยาวขั้นต่ำอยู่ที่ประมาณตั้งแต่ ๒ นาทีขึ้นไป ส่วนความยาวโดยรวมขึ้นอยู่กับรูปแบบและเนื้อหารายการ ตลอดจนเวลาในการออกอากาศ

สารคดีวิทยุที่ดี สะท้อนคุณสมบัติของผู้สื่อข่าววิทยุ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลรอบด้าน
2. ทักษะในการเลือกประเด็น
3. ทักษะในการเขียนบท เสนอรายงานที่สมดุลในการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์และองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การเลือกเสียงประกอบ (clip) ที่สามารถเล่าเรื่องได้เหมาะสมที่สุด
4. ทักษะในการสัมภาษณ์
5. ทักษะในการใช้เสียงประกอบเพื่อให้เกิดภาพได้อย่างเหมาะสมเจาะ ไม่สะเปะสะปะไร้ทิศทาง ไม่ว่าจะ เป็นเสียงเหตุการณ์ (sound effect) เพลง หรือเสียงสัมภาษณ์เพื่อสร้างสีสันกับสารคดี โดยที่ไม่ก่อให้เกิดความสับสน

ผลงานข่าวประกอบเสียง ประจำปี 2553

เรื่อง	นาที	สถานี/ผู้จัดทำ
1. ปลดหนี้ครุ่่น้อย	3.25	สำนักข่าวไทย อสมท
2. อันตรายของโรคพิษสุนัขบ้าใน กทม.	2.52	สำนักข่าวไทย อสมท
3. บั้งไฟพญานาคพลังศรัทธาแห่งชาวพนมพิสัย	5.47	สถานีวิทยุ ม.มหาสารคาม: แสดนศักดิ์ ชั้นทอง

ผลงานสารคดีวิทยุกระจายเสียง ประจำปี 2553

เรื่อง	นาที	สถานี/ผู้จัดทำ
1. พบความผิดปกติการใช้น้ำกัญพิบัติ	3.10	สำนักข่าวไทย อสมท
2. โครงการครุ่่นใหม่	3.08	สำนักข่าวไทย อสมท
3. ยาวชนรักษ์พลับพลึงธาร	5.29	สำนักข่าวไทย อสมท : นิพนธ์ ตั้งแสงประทีป
4. เด็กนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนเจดีย์แม่ครัว	4.35	สวท. เชียงใหม่: ธวันต์ ชุมแสง
5. ไปอ่างทอง-สิงห์บุรี ท่องเที่ยวเรียนรู้โครงการพระราชดำริ	6.22	สวท. กรุงเทพฯ: ปราโมทย์ สุตินวงศ์ฤทธิ์
6. มรดกศิลป์แห่งแผ่นดิน	1.30	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
7. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.42	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
8. "บวร" อักษรไทยอันประเสริฐ	1.33	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
9. เศรษฐกิจพอเพียงในเรือนจำ	1.44	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
10. กษัตริย์นักประดิษฐ์	1.45	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
11. น้ำคือชีวิต	1.39	ศูนย์ข่าววิทยุ ทบ.
12. ขบวนการล่ากะปอม	6.00	สถานีวิทยุ ม.มหาสารคาม: แสดนศักดิ์ ชั้นทอง

ผลการตัดสิน

1. ข่าวประกอบเสียง

- 1.1 ข่าวประกอบเสียงยอดเยี่ยม ไม่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใดได้รับรางวัล
- 1.2 ข่าวประกอบเสียงชมเชย ไม่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใดได้รับรางวัล

2. สารคดีวิทยุ

- 2.1 สารคดีวิทยุกระจายเสียงยอดเยี่ยม ไม่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใดได้รับรางวัล
- 2.2 สารคดีวิทยุกระจายเสียงชมเชย ได้แก่ สารคดีเรื่อง 'เยาวชนรักษ์ปลับปลิงธาร' โดยนิพนธ์ ตั้งแสงประทีป สำนักข่าวไทย อสมท

'เยาวชนรักษ์ปลับปลิงธาร'

ข่าวประกอบเสียงชมเชย สำนักข่าวไทย อสมท: นิพนธ์ ตั้งแสงประทีป

(ออกอากาศ 13 มีนาคม 2553 ความยาว 5.29 นาที)

	เสียงสายน้ำ/ดนตรี
	เสียงเด็กๆอธิบายลักษณะต้นปลับปลิงธาร
ผู้ประกาศ	ปิดเทอมนี้กับต้นและเพื่อน ๆ แวะเวียนมาเล่นน้ำในคลองนาคาแทบทุกวัน ทุก ๆ ครั้งกับต้นและเพื่อน ๆ จะมาพร้อม ๆ กับรุ่นพี่เยาวชนในหมู่บ้านที่รวมตัวกันในชื่อกลุ่มเยาวชนรักษ์ปลับปลิงธาร ที่ไม่เพียงพาน้อง ๆ มาเล่นน้ำที่คลองนาคาเท่านั้น แต่พวกเขามีจุดประสงค์ที่จะบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับต้นไม้ที่มีอยู่ที่บ้านของตัวเองและมีเพียงแห่งเดียวในโลกให้กับรุ่นน้อง ๆ ฟังต้นไม้นี้มีชื่อว่า ปลับปลิงธาร
	เสียงเด็ก ๆ พูดคุยเรื่องต้นไม้สัตว์ที่คลองนาคา
ผู้ประกาศ	คลองนาคาเป็นคลองที่ไหลมาจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา จังหวัดระนอง เป็นคลองขนาดใหญ่และมีความยาวกว่า 17 กิโลเมตร ด้วยสาเหตุที่เป็นคลองที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ทำให้น้ำในลำคลองมีความใสสะอาด และมีการไหลเวียนของน้ำอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดต้นปลับปลิงธารขึ้นในพื้นที่ และจะออกดอกอวดโฉมให้ได้เห็นเพียงสองเดือนเท่านั้นคือเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปลับปลิงธารจึงมีความสำคัญและถูกกำหนดให้เป็นพืชเฉพาะถิ่นที่มีอยู่เฉพาะในพื้นที่และมีเพียงแห่งเดียวในโลกเท่านั้น สุริยา ศิราพงษ์ หนึ่งในกลุ่มเยาวชนรักษ์ปลับปลิงธารบอกว่าการรวมตัวของพวกเขาในพื้นที่เพราะเห็นความสำคัญของปลับปลิงธารและอยากให้ปลับปลิงธาร

	คงอยู่ตลอดไป กิจกรรมที่กลุ่มทำเพื่อการอนุรักษ์จึงตามมาเพื่อติดตามดูความเปลี่ยนแปลงของ พลับพลึงธารเช่นการวัดความกว้างความลึกของคลอง การวัดความเร็วของกระแสน้ำ การปลูกซ่อม พลับพลึงธารและการจัดทำบ่ออนุบาล และเมื่อถึงฤดูกาลท่องเที่ยวพวกเขาคือ มักคุ้นเคยที่จะ คอยบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับพลับพลึงธารให้กับนักท่องเที่ยว
	สัมภาษณ์สุริยาแก่นนำเยาวชนพื้นที่
	ดนตรี
ผู้ประกาศ	แต่ถึงแม้ความพยายามในการอนุรักษ์พลับพลึงธารของเยาวชนจะยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องแต่ ทว่าในระยะหลังกลับประสบปัญหาคือการลักลอบขุดพลับพลึงธารไปขายทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะโครงการขุดลอกคลองของกรมชลประทาน ที่เข้ามาขุดลอกเมื่อปี 2552 ที่ผ่านมา ต่อเนื่องจนถึงปีนี้ ส่งผลให้คลองเกิดเสียสมดุล และพลับพลึงธารหายไปเป็นจำนวนมาก ชานี อุ่น ขาว ประธานชมรมเพลินไพรศรีนาคา ผู้ผลักดันให้มีการก่อตั้งกลุ่มเยาวชนรักษ์พลับพลึงธารบอกว่า ที่ผ่านมาชาวบ้านและกลุ่มเยาวชนเห็นความสำคัญของพลับพลึงธารจึงได้รวมตัววางแผนการ อนุรักษ์พร้อม ๆ กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่ปัญหาการขุดลอกคลองของรัฐที่เข้า มาโดยไม่มีการสอบถามชาวบ้านส่งผลกระทบทำให้พลับพลึงธารหายไป
	เสียงสัมภาษณ์ชานี ประธานชมรมฯ
	ดนตรี
ผู้ประกาศ	จากการสำรวจพลับพลึงธารในคลองที่พบจำนวน 11 คลอง ในพื้นที่จังหวัดระนองและพังงา ครั้งล่าสุดของสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์หรือ IUCN พบว่าพื้นที่ที่พบพลับพลึงธารเหลืออยู่ เพียง 10 ไร่ กว่าครึ่งพบในคลองนาคาซึ่งเป็นผลพวงจากความเข้มแข็งของชาวบ้านและเยาวชนที่ ร่วมกันอนุรักษ์ ส่วนคลองต่าง ๆ เห็นได้ชัดเจนว่าพลับพลึงธารหายไปเป็นจำนวนมากจากการขุด ลอกคลองและการลักลอบขุดไปขาย IUCN จึงตัดสินใจนำรายงานสำรวจดังกล่าวเสนอให้พลับพลึง ธารเป็นพืชหายากในบัญชีแดงของ IUCN และเสนอหน่วยงานรัฐให้พลับพลึงธารเป็นพืชต้องห้ามใน การขุดตาม พ.ร.บ. พันธุ์พืชปี 2518 พร้อมทั้งผลักดันให้พลับพลึงธารเป็นพืชหวงห้ามตามอนุสัญญา ว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือไซเตส โดยกลุ่มเยาวชน รักษ์พลับพลึงธารคาดหวังว่า ความพยายามในการอนุรักษ์ของพวกเขาและแนวทางดังกล่าวของไอ ยูซีเอ็นจะช่วยให้พลับพลึงธารยังคงอยู่คู่บ้านเกิดของเขาพร้อม ๆ กับการรอคอยให้นักท่องเที่ยวได้ แวะเวียนมาเยี่ยมชมตลอดไป

จุดเด่น

1. ประเด็นเรื่องน่าสนใจ นำเรื่องท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมพลังจากคนที่มาจากท้องถิ่น
2. กระบวนการผลิตดี มีศิลปะในการนำเสนอได้สละสลวย ดำเนินเรื่องได้สอดคล้องต่อเนื่อง มีการหา
กรณีตัวอย่างมาเล่าเรื่อง สะท้อนความพยายามในการทำผลงาน
3. ชี้นงานมีคุณค่าของข่าว นำเสนอในเชิงบวก

ข้อเสนอแนะ

1. เนื้อหาข่าวยังไม่สมดุล ไม่รอบด้าน แม้มีการนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสัมภาษณ์เด็กหลายคน แต่เป็นประเด็นอนุรักษ์เพียงด้านเดียว ยังขาดประเด็นสำคัญในด้านอื่น โดยเฉพาะปัญหาที่ทำให้ต้องขุดลอกคลอง จึงจำเป็นต้องมีความเห็นหรือคำอธิบายของคูกรณี ซึ่งในที่นี้คือหน่วยงานในสังกัดกรมชลประทาน การมีแต่ข้อกล่าวหาของประธานชมรมจึงทำให้ข่าวนี้ขาดความสมดุล

2. ควรบรรยายลักษณะและความสำคัญของพลับพลึงธารให้เห็นภาพ เพื่อให้ผู้ฟังได้ทราบและเห็นคุณค่าที่ควรอนุรักษ์ไว้ จึงทำให้ข่าวนี้เมื่อเริ่มต้นแล้ว ไม่ทำต่อไปให้จบ บอกแต่ความพยายามของเด็ก ควรขยายความพยายามของคนอนุรักษ์

3. ควรมีเสียงสัมภาษณ์ให้รอบด้าน จะช่วยเน้นประเด็นให้ชัดเจนมากขึ้น จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าถึงประเด็นที่แท้จริง

ความเห็นของกรรมการต่อผลงานข่าวประกอบเสียง

1. ปลดหนี้ครุณ้อย

- 1.1 นำเสนอประเด็นไม่รอบด้าน ขาดความสมดุล
- 1.2 ควรปรับปรุงคุณภาพเสียง
- 1.3 บทวิทยุยังไม่กระชับ บทสรุปตอบจนเป็นนามธรรมเกินไป
- 1.4 ควรหาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับชิ้นงานมาให้สัมภาษณ์มากกว่านี้

2. อันตรายของโรคพิษสุนัขบ้าใน กทม.

2.1 ประเด็นแปลกใหม่และน่าสนใจ แต่ไม่ชัดเจน วกวน ควรอธิบายภายในประโยคเดียวเพื่อให้เข้าใจไปเลย

- 2.2 การดำเนินเรื่องไม่มีความต่อเนื่อง
- 2.3 สรุปไม่ได้ว่าผู้จัดทำต้องการอธิบายอะไรให้กับผู้ฟัง

3. บั้งไฟพญานาคพลังศรัทธาแห่งชาวโพนพิสัย

- 3.1 ประเด็นไม่ชัดเจน ทำให้ไม่รู้ผู้นำเสนอเรื่องใดกันแน่
- 3.2 แหล่งข่าว สัมภาษณ์ได้หลากหลาย แต่ก็ไปได้ไม่ไกลกว่าความเดือดร้อนเท่าใดนัก
- 3.3 คุณภาพเสียงมีความพยายามสูง
- 3.4 บทวิทยุวกวน มีผลต่อชิ้นงาน

ความเห็นของกรรมการต่อผลงานสารคดีวิทยุกระจายเสียง (ที่เข้ารอบ)

1. โครงการครูพันธุ์ใหม่

- 1.1 การนำเสนอยังทำให้ผู้ฟังไม่เห็นภาพตามประเด็นที่ต้องการสื่อสาร
- 1.2 วิธีการเรียบเรียงเรื่องสับสนกับการใช้ภาษาที่จะสื่อความหมายแก่ผู้ฟัง
- 1.3 ประเด็นยังมีข้อมูลไม่รอบด้าน

2. ขบวนการล่ากะปอม

- 2.1 ข้อมูลที่ไม่รอบด้านทำให้ตอบใจทยที่ไม่ได้
- 2.2 การผลิตดี
- 2.3 ผู้ทำต้องการอธิบายวิถีชีวิตที่หายไป แต่ไม่บอกประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร
- 2.4 การนำเสนอสละสลวย การใช้เสียงทำให้มีจินตนาการ ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพที่ชัดเจน แต่มีความรุนแรงในการใช้ภาษา โดยเฉพาะในส่วนที่ไม่สำคัญกับเนื้อเรื่อง
- 2.5 มีศิลปะในการเดินเรื่อง ผลงานแสดงออกถึงความเป็นพื้นเมือง แต่ใส่ความเห็นของตนเองเข้าไปในเรื่อง ทำให้เหมือนกับบทละครวิทยุมากกว่าสารคดี และมีการใส่ดนตรีมากเกินไป
- 2.6 แหล่งข่าวไม่สามารถทำให้เห็นภาพถึงปัญหาในชิ้นงานได้ชัดเจน

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ในปีก่อนหน้า (2552)

ผลงานที่ส่งเข้ามามีจำนวนใกล้เคียงกับปีที่ผ่าน ๆ มา โดยข่าวประกอบเสียงมีปริมาณเท่าเดิม ส่วนสารคดีวิทยุกระจายเสียงมีปริมาณเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ปีนี้มีสังกัดใหม่ส่งเข้าประกวดด้วย โดยคณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตและเสนอแนะแก่ผลงานข่าวและสารคดีวิทยุกระจายเสียงในปี 2552 ดังนี้

1. เสียง: ควรมีความหมายสอดคล้องกับลักษณะการนำเสนอของช่วงนั้น ๆ หรือเรื่องนั้น ๆ
2. การนำเสนอ: รูปแบบที่หน่วยงานต่างๆ ใช้กันนั้น มักจะคล้ายคลึงกัน เช่น การแทรกเสียงเพลงก่อนการแทรกเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบตายตัว ควรคำนึงถึงความเหมาะสมในวิธีการนำเสนอของเรื่องนั้น ๆ
3. แหล่งข่าว: ควรมีความเกี่ยวข้องกับข่าว และมีบทบาทมากพอที่จะมีผลต่อชิ้นงาน เพื่อให้ข้อมูลมีความสมคูลเพิ่มขึ้น
4. บทวิทยุ: ไม่ควรใส่ความคิดเห็นลงไป โดยเฉพาะในช่วงจบ ซึ่งบางครั้งเป็นการสรุปมากเกินไปหรืออาจไม่มีความหมายสำหรับสคริปต์นั้น

5. ข้อมูล: ควรตรวจสอบความถูกต้องของตำแหน่ง การออกเสียงชื่อนามสกุลของแหล่งข่าว เพราะมีผลต่อความน่าเชื่อถือในการนำเสนอชิ้นงานด้วย

6. การผลิต: ควรมีเทคนิคการเชื่อมเพื่อสื่อความหมายไม่ให้ความซ้ำซ้อนกันระหว่างเสียงบรรยายกับเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องขยายความหมายของเสียงสัมภาษณ์ เพราะเสียงในภาษาวิทยุ นั้นมีความหมายในตัวเอง

7. ข้อสังเกตอื่น ๆ: ชิ้นงานที่ส่งเข้ามาประกวดมักจะมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการนำเสนอ จึงอาจทำให้มีผลต่อการผลิต โดยเฉพาะการสืบค้นข้อมูล

ข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ในปีนี้ (2553)

ผลงานที่ส่งเข้ามามีจำนวนน้อยกว่าปีที่ผ่าน ๆ มา โดยข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุกระจายเสียง มีปริมาณน้อยลง ส่วนรูปแบบการนำเสนอ คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตและเสนอแนะ ดังนี้

1. เสียง: ความสละสลวยของเสียงบรรยายมีความสำคัญมากต่อเนื้อหาในการนำเสนอ ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้เสียงของผู้ทำข่าวเสมอไป และเพลงประกอบหรือเสียงที่ใส่ในเรื่องควรมีความหมาย ไม่ใช่ใส่เพราะอยากใส่ หรือใส่เพราะเชื่อว่าฟังแล้วดูดี แต่ใส่เพราะจะสื่อความหมายเรื่องอะไร

2. การนำเสนอ: ควรใช้เสียงให้เข้ากับบริบทของเนื้อหา ถ้าเสียงไม่เข้ากับเนื้อหาที่ไม่สามารถสื่อความหมายที่สำคัญให้กับเรื่องได้ ส่วนใหญ่คิดว่าใส่เพื่อให้เรื่องมีเสียงที่หลากหลายเท่านั้น และผลงานส่วนใหญ่มักสัมภาษณ์คนเพื่อให้ได้ข้อมูล แต่ไม่ใส่เสียงสัมภาษณ์ลงในผลงาน

3. แหล่งข่าว: ยังไม่รอบด้านและครบถ้วน

4. บทวิทยุ: วิธีการลำดับเรื่องมักใช้จากบนลงล่าง (ข่าวราชการขึ้นผู้ใหญ่มาก่อน) ลักษณะการบรรยายเหมือนการอ่านเอกสารวิชาการให้ผู้ฟังได้ฟัง ซึ่งไม่ใช่รูปแบบของการทำสารคดี ควรทำให้ผู้ฟังได้เข้าถึงผลงานที่ต้องการนำเสนอ

5. ข้อมูล: ไม่ควรใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในเรื่องของผลงาน ข้อมูลยังขาดแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน ซึ่งควรบอกแหล่งที่มา

6. การผลิต: บางเรื่องมีเทคนิคการนำเสนอที่ดี แต่ขาดสาระ บางเรื่องน่าติดตาม แต่ข้อมูลที่น่าสนใจไม่เพียงพอ

7. ประเด็น: ประเด็นในการเลือกเรื่องดี มีความแปลกใหม่ นำเรื่องเล็กในสังคม หรือสิ่งใกล้ตัวมานำเสนอได้ดี แต่ประเด็นแตกเกินไป วกวน ทำให้ไม่รู้ว่าต้องการนำเสนอประเด็นไหน และการนำเสนอจึงไม่ถึงที่สุด พอในเนื้อหาประเด็นอื่นๆเข้าไป อาจจะกลับมาในประเด็นหลักไม่ทัน คนฟังจึงไม่ได้ประเด็นที่จะนำเสนอหลัก

8. ข้อสังเกตอื่น ๆ: ชิ้นงานที่ส่งเข้ามาประกวดมีความคลาดเคลื่อนของการแบ่งประเภทระหว่างข่าวประกอบเสียงกับสารคดีอยู่ ส่วนสารคดีเชิงข่าว รูปแบบการนำเสนอยังไม่เข้าถึงผู้ฟัง ทั้งเสียง ภาษา และการนำเสนอยังไม่เพียงพอ และสารคดีวิทยุไม่จำเป็นต้องใส่เพลงเข้าไปในเรื่องก็ได้ ถ้าไม่มีความสำคัญ